VILNIAUS UNIVERSITETAS MATEMATIKOS IR INFORMATIKOS FAKULTETAS PROGRAMŲ SISTEMŲ KATEDRA

Programa "Atbulinis išvedimas ruby kalba"

Darbą atliko: 3 Kurso 1 grupės studentas Rytis Karpuška

Turinys

Turinys	2
1. Darbo tikslas	3
2. Atbulinio išvedimo algoritmas	3
2.1 Detalus aprašymas	3
2.1.1 Jeitis	3
2.1.2 Išeitis	3
2.1.3 Algoritmo veikimas	3
2.2 Struktūrinė schema	
2.3 Pseudokodas	5
2.4 Klasių diagrama	6
2.5 Ruby Kodas	6
2.6 Pavyzdžiai	12
2.6.1 Pavyzdys 1	12
2.6.2 Pavyzdys 2	13
2.6.3 Pavyzdys 3	15
2.6.4 Pavyzdys 4	16
2.6.5 Pavyzdys 5	17
2.6.6 Pavyzdys 6	18
2.6.7 Pavyzdys 7	19
2.6.8 Pavyzdys 8	20
2.6.9 Pavyzdys 9	21
2.6.10 Pavyzdys 10	
2.6.11 Pavyzdys 11	

1. Darbo tikslas

Šio darbo tikslas yra įgyvendinti ir aprašyti atbulinio išvedimo algoritmą.

2. Atbulinio išvedimo algoritmas

Atbulinio išvedimo algoritmas yra vienas iš dviejų pagrindinių protavimo algoritmų naudojamų išvedimo varikliuose.

2.1 Detalus aprašymas

2.1.1 **[eitis**

Algoritmas turi tokią įeitį

- Taisyklės (produkcijos), išreikštos loginės implikacijos forma
- Faktai
- Tikslas

2.1.2 Išeitis

Algoritmas turi tokią išeitį:

- Vėliavėlę ar tikslas buvo sėkmingai pasiektas
- Kelias iki tikslo (išreikštas pritaikytomis taisyklėmis)

2.1.3 Algoritmo veikimas

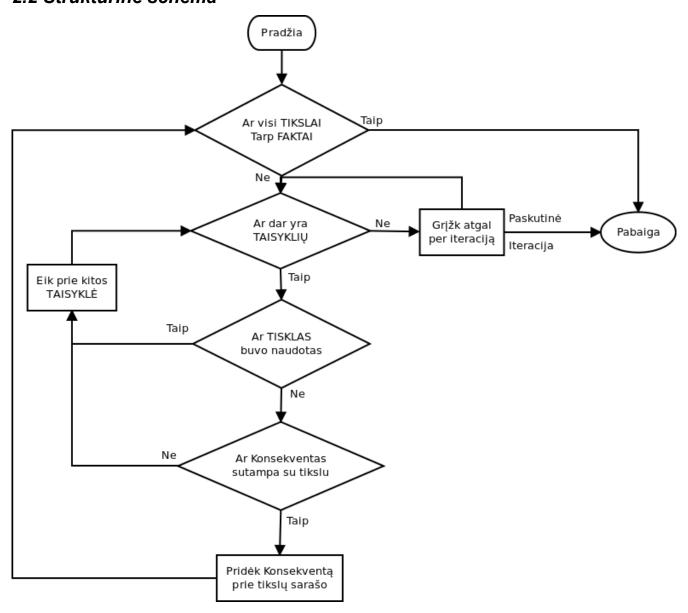
Atbulinio išvedimo algorithmas pradeda darbą turėdamas sąrašą tikslų (pradinėse sąlygose jis yra tik vienas) ieško tokių taisyklių, kurių antecedentai būtų žinomi kaip tiesa (būtų tarp faktų). Jeigu antecedentas nėra žinomas kaip tiesa, jis pridedamas prie tikslų aibės ir pradedama nauja iteracija. Bendrai algorithmas susideda iš tokių žingsnių:

- 1. Patikriname ar dabartinis tikslas yra tarp faktų, jeigu taip, grįžtame prie senesėns iteracijos (Kode bus pažymėta MARK1)
- 2. Patikriname ar dabartinis tikslas nebuvo jau bandomas išvesti, t.y. Tikriname ar nepatekome į ciklą

(kode bus pažymėta MARK2)

- 3. Surandame taisyklę, kurios konsekventas yra mūsų tikslas (kode bus pažymėta MARK3)
- 4. Surastos taisyklės antecendai pridedami prie taisyklių sąrašo ir pradedama nauja iteracija. (kode bus pažymėta MARK4)

2.2 Struktūrinė schema

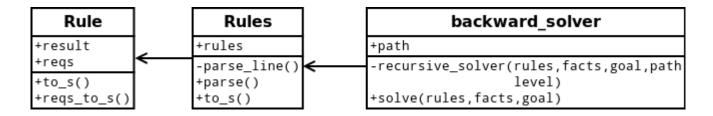

2.3 Pseudokodas

Pateikiamas rekusinis algoritmo variantas

```
LAIKINAS KELIAS := SUKURTI NAUJĄ MASYVĄ
KELIAS := SUKURTI NAUJĄ MASYVĄ
PROCEDURE IŠSPRĘSK(TAISYKLĖS, FAKTAI, TIKSLAS)
     IF TIKSLAS YRA TARP FAKTAI THEN
                                                               <<<u>MARK1</u>
          LAIKINAS KELIAS.ISIMK(PASKUTINIS)
          RETURN RASTA
     ENDIF
     IF TIKSLAS IN LAIKINAS KELIAS
                                                               << MARK2
          LAIKINAS KELIAS.ISIMK(PASKUTINIS)
          RETURN FALSE
     ENDIF
     FOREACH TAISYKLĖ IN TAISYKLĖS DO
          IF NOT TAISYKLĖ.REZULTATAS = TIKSLAS THEN
                                                               <<MARK3
               CONTINUE
          ENDIF
          VISI YRA := TRUE
          FOREACH ANTECEDENTAS IN TAISYKLĖ DO
               LAIKINAS KELIAS.PRIDEK(TIKSLAS)
               R := IŠSPRĘSK(TAISYKLĖS, FAKTAI, ANTECEDENTAS)
                                                               <<MARK4
               IF R = FALSE THEN
                     VISI YRA := FALSE
                     LAIKINAS KELIAS.ISIMK(PASKUTINIS)
                     KELIAS.ISVALYK
               ENDIF
          IF VISI YRA = TRUE THEN
               KELIAS.PRIDĖK(TAISYKLĖ)
          ENDIF
          ENDFOR
     ENDFOR
     RETURN FALSE
ENDPROC
```

2.4 Klasių diagrama

2.5 Ruby Kodas

```
backward solver.rb
load 'chaining rules.rb'
class Backward solver
       @resultText
       @path
       @tmpFacts
       attr accessor:resultText
       attr accessor:path
       attr accessor:tmpFacts
       def initialize()
              @resultText = Array.new
              \widehat{a} path = Array.new
              @tmpFacts = Array.new
       end
       def recursive solver(rules, facts, goal, path, level)
              @resultText << Array.new
              @tmpFacts << Array.new
              @resultText[-1] << level
              @resultText[-1] << 'Goal ' + goal + ", "
              if(facts.include? Goal)
                                                                                << MARK1
                     @resultText[-1][-1] << "Goal is between facts"
                     path.delete at(path.length - 1)
                     return true
              end
              if(path.include? Goal)
                                                                                       <<MARK2
                     @resultText[-1][-1] << "Loop detected"
                     path.delete at(path.length - 1)
                     return false
              end
```

```
#search for rule with goal
       rules.each with index do |rule, i|
               if(rule.result != goal)
                                                                           <<<u>MARK3</u>
                      next
               end
               @resultText[-1][-1] << 'Using rule ' + rule.to_s + ', '
               @resultText[-1][-1] << 'New goals ' + rule.reqs to s
               #check for every requirement
               allReqsFullfiled = true
               rule.req.each do |req|
                      path << goal
                      result = recursive solver(rules, facts, req, path, level + 1) << MARK4
                      if(result == false)
                              @resultText << Array.new
                              @resultText[-1] << level
                              @resultText[-1] << 'Goal ' + goal + ", "
                              allReqsFullfiled = false
                              path.delete at(path.length - 1)
                              @path.clear
                              break
                      end
               end
               #check if we reached goal
               if(allReqsFullfiled)
                      (a) path << i;
                      return true
               end
       end
       @resultText[-1][-1] << ' No suitable rule found for current goal'
       path.delete at(path.length - 1)
       return false
end
def solve(rules, facts, goal)
       #initialize
       @resultText.clear
       @tmpFacts.clear
       @path.clear
       path = Array.new
       #solve recursively
       result = recursive solver(rules, facts, goal, path, 1)
```

		return result
end	end	

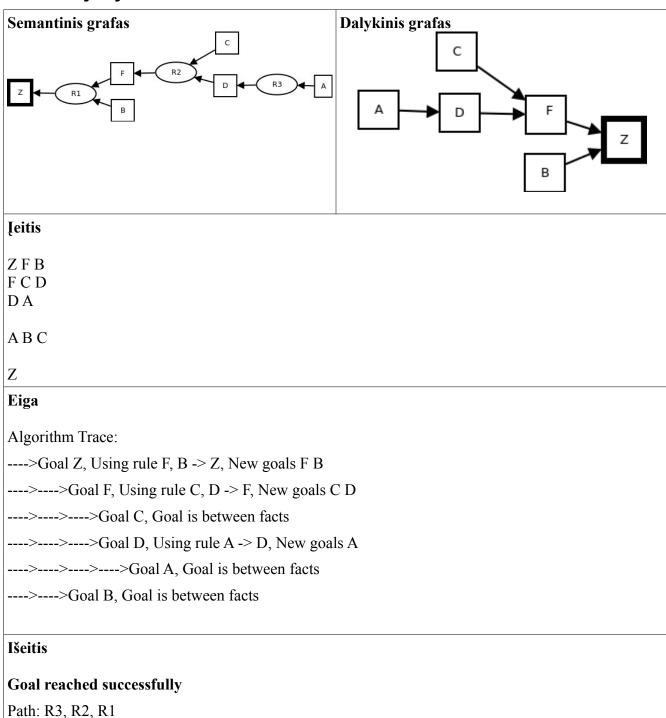
```
chaining rules.rb
load 'chaining rule.rb'
class ChainingRules
       @rules
       @errorLine
       @errorString
       attr accessor :rules, :errorLine, :errorString
       def initialize()
              @rules = []
              @errorLine = 0
              @errorString = ""
       end
       def parse line(line, index)
              r = ChainingRule.new
              words = line.split
              if(words.size = 0)
                     return :ok
              end
              first_word = true
              acceptable = false
              words.each do |word|
                     if(word.start with?("//"))
                             break
                      end
                      #check if we have comment without spaces
                      if(word.include?("//"))
                             commentStarted = true
                             word = word.split("//").first
                      end
                      if(word.length > 1)
                             @errorLine = index
                             @errorString = "Rule argument larger than 1 symbol"
                             return:parseError
                      end
                      if(first word)
                             r.result = word
                             first word = false
                      else
                             r.req << word
                             acceptable = true
```

```
end
                        if commentStarted
                                break
                        end
                end
                if(acceptable)
                        @rules << r
                elsif(!acceptable && first_word == false)
                        @errorLine = index
                        @errorString = "Not enough data to form a rule"
                        return:parseError
                end
                return :ok
        end
       def parse(text)
                text.lines.each_with_index do |line, index|
                        res = \overline{\text{parse}} \overline{\text{line}}(\text{line, index} + 1)
                        if(res != :ok)
                                return res
                        end
                end
                return :ok
        end
       def to s()
               str = ""
                rules.each do |rule|
                        str += rule.to s() + "\n"
                end
                return str
       end
end
```

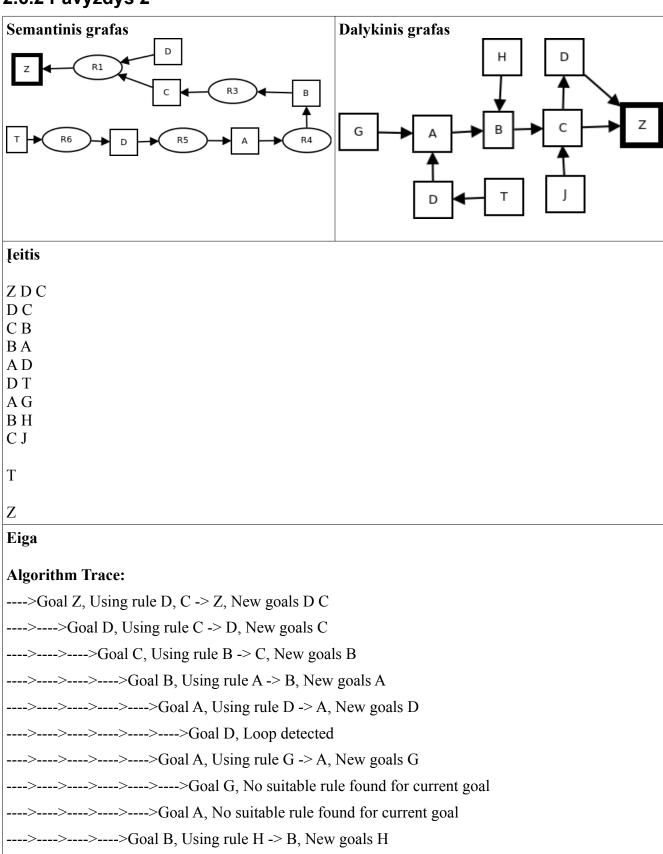
```
chaining_rule.rb
class ChainingRule
       @req
       @result
       @used
       attr_accessor :req
       attr_accessor :result
       attr_accessor :used
       def initialize()
               @req = Array.new
               @result = ""
               \widehat{a}used = false
       end
       def to_s()
               @req.each_with_index do |req, index|
                      str += req
                      if(index < @req.size - 1)
                             str += ","
                      end
               end
              str += " -> " + @result
               return str
       end
       def reqs_to_s()
              str = ""
               @req.each do |req|
                      str += req + " "
               end
               return str
       end
end
```

2.6 Pavyzdžiai

2.6.1 Pavyzdys 1

2.6.2 Pavyzdys 2

>>Goal H, No suitable rule found for current goal
>>Goal B, No suitable rule found for current goal
>>Goal C, Using rule J -> C, New goals J
>>Goal J, No suitable rule found for current goal
>>Goal C, No suitable rule found for current goal
>Goal D, Using rule T -> D, New goals T
>>Goal T, Goal is between facts
>Goal C, Using rule B -> C, New goals B
>>Goal B, Using rule A -> B, New goals A
>>Goal A, Using rule D -> A, New goals D
>>Goal D, Using rule C -> D, New goals C
>>>Goal C, Loop detected
>>Goal D, Using rule T -> D, New goals T
>>>Goal T, Goal is between facts
Išeitis

Goal reached successfully

Path: R6, R5, R4, R3, R1

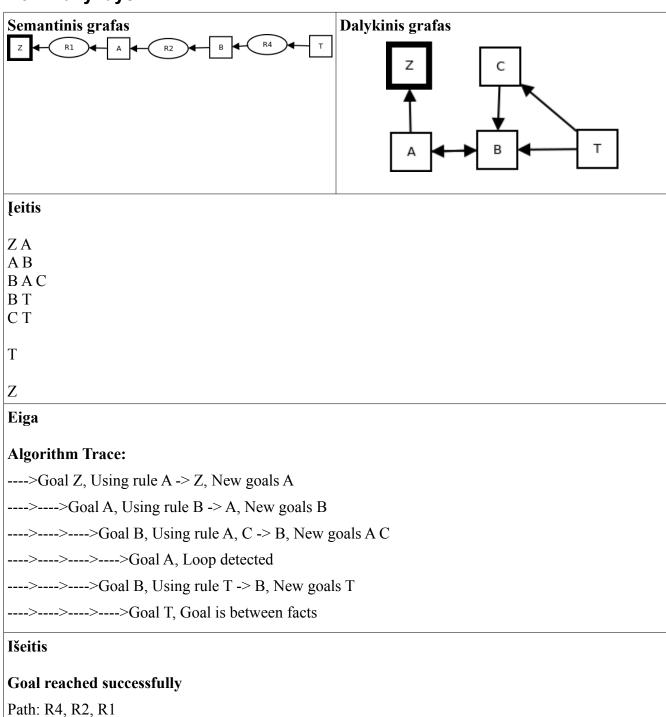
2.6.3 Pavyzdys 3

Goal reached successfully

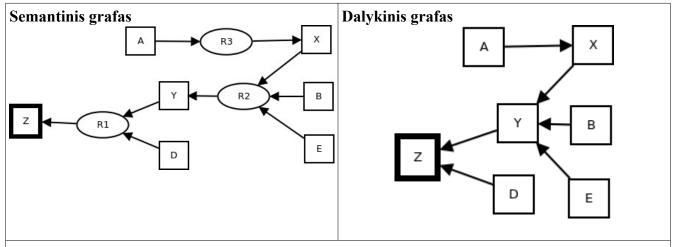
Path: R3

Semantinis grafas Dalykinis grafas **Įeitis** ZCD CTZTT Z Eiga **Algorithm Trace:** ---->Goal Z, Using rule C, D -> Z, New goals C D ---->Goal C, Using rule T -> C, New goals T ---->---->Goal T, Goal is between facts ---->Goal D, No suitable rule found for current goal ---->Goal Z, Using rule T -> Z, New goals T ---->Goal T, Goal is between facts **Išeitis**

2.6.4 Pavyzdys 4

2.6.5 Pavyzdys 5

Jeitis

ZYD

YXBE

XA

ABCDE

Z

Eiga

Algorithm Trace:

---->Goal Z, Using rule Y, D -> Z, New goals Y D

---->Goal Y, Using rule X, B, E -> Y, New goals X B E

---->---->Goal X, Using rule A -> X, New goals A

---->---->Goal A, Goal is between facts

---->---->Goal B, Goal is between facts

---->---->Goal E, Goal is between facts

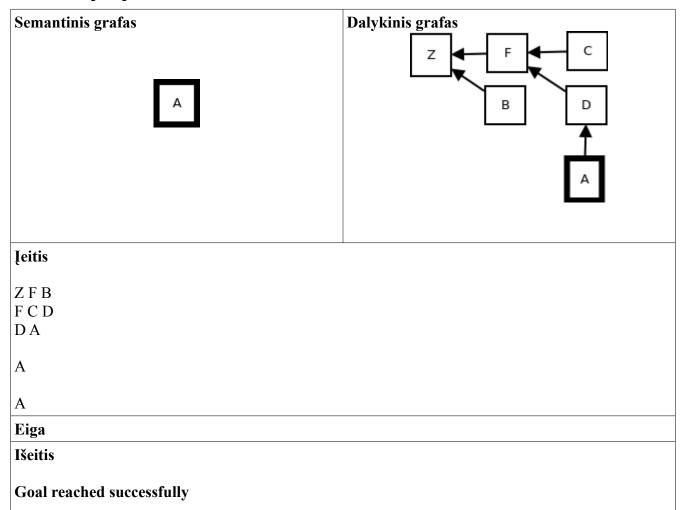
---->Goal D, Goal is between facts

Išeitis

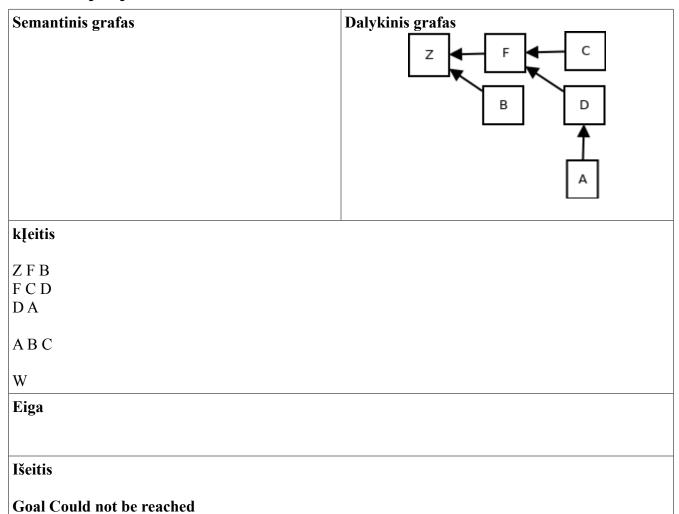
Goal reached successfully

Path: R3, R2, R1

2.6.6 Pavyzdys 6

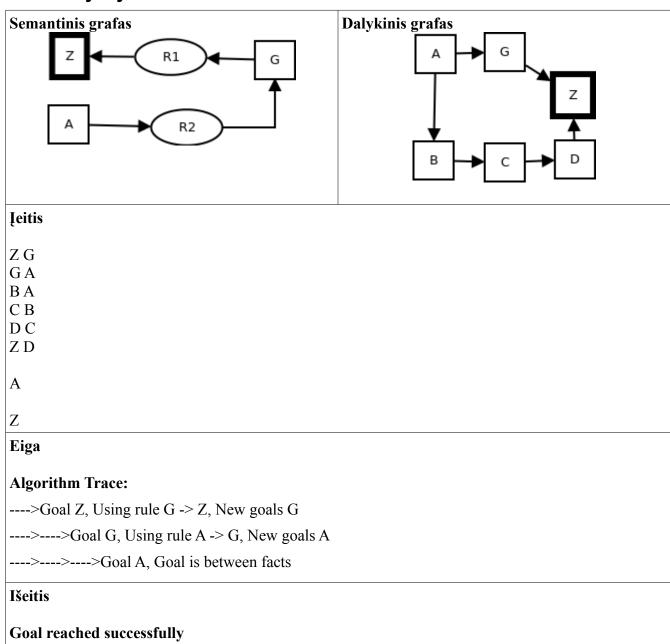

2.6.7 Pavyzdys 7

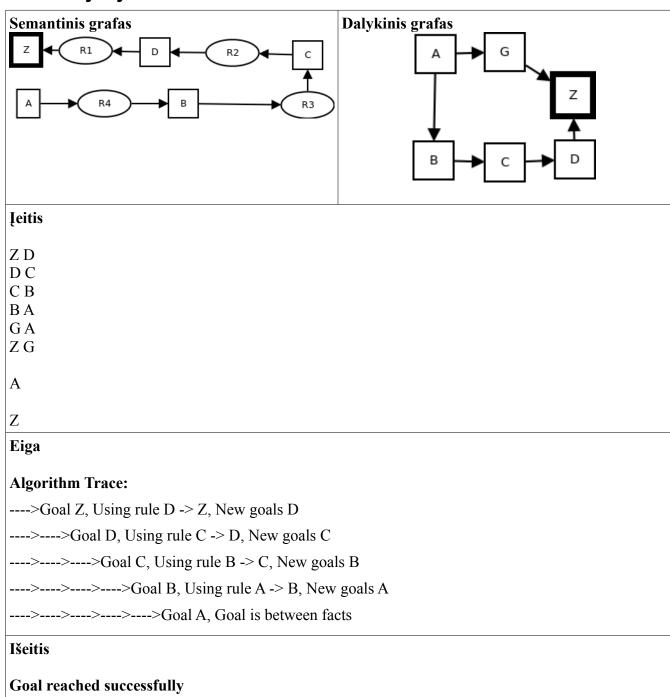
2.6.8 Pavyzdys 8

Path: R2, R1

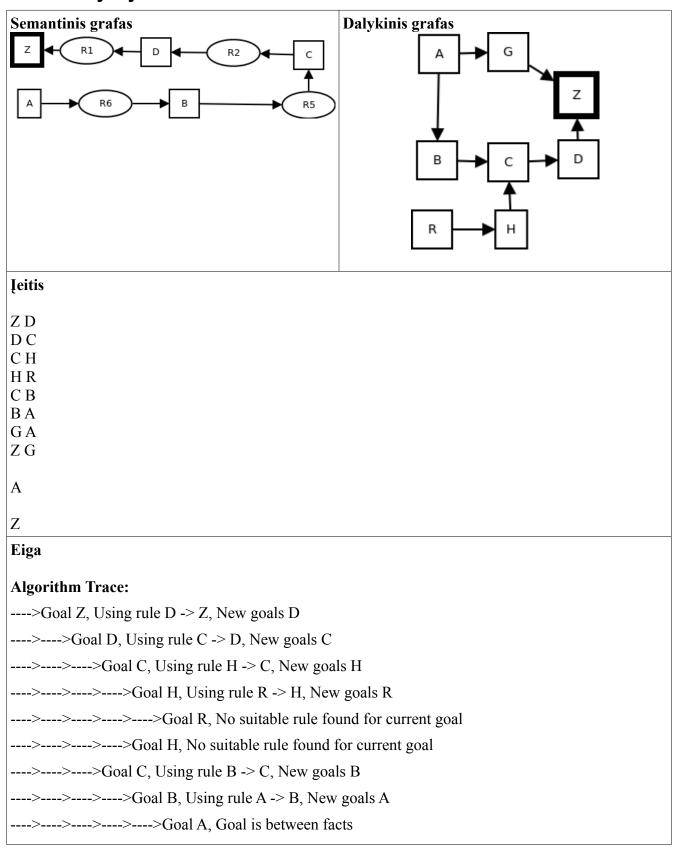

2.6.9 Pavyzdys 9

Path: R4, R3, R2, R1

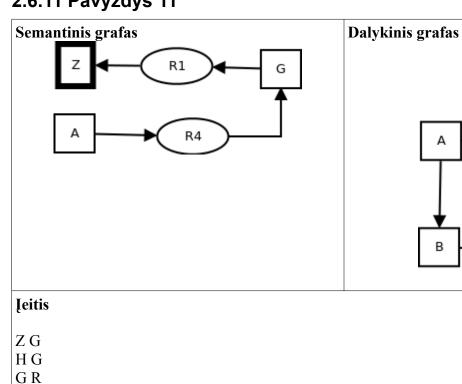

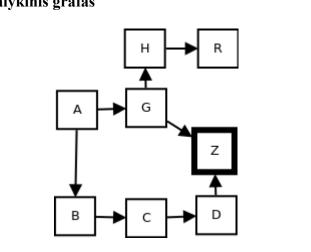
2.6.10 Pavyzdys 10

Išeitis	
Goal reached successfully	
Path: R6, R5, R2, R1	

2.6.11 Pavyzdys 11

UK

G A

B A C B

DC

ZD

Α

Z

Eiga

Algorithm Trace:

---->Goal Z, Using rule G -> Z, New goals G

---->Goal G, Using rule R -> G, New goals R

---->---->Goal R, No suitable rule found for current goal

---->Goal G, Using rule A -> G, New goals A

---->---->Goal A, Goal is between facts

Išeitis

Goal reached successfully

Path: R4, R1